

## UYU MAZLIK ÇÖZÜM MERKEZ

### HAKEM KARARI

**Ba vuru No** : UCM-2024-00029

**Karar Tarihi** : 24.02.2024

**TRAB S Ticket No** : 21000002132852

#### 1. Taraflar

**ikayetçi** : S\*\*\*\*\*

**ikayet Edilen** : M\*\*\*\*\*

**2. Alan Adı** : <espresso.com.tr>

#### 3. Usul

Ba vuru, Uyu mazlık Çözüm Merkezi'ne (Merkez) 02.02.2024 tarihinde yapılmı tır. Merkez tarafından İnternet Alan Adları Uyu mazlık Çözüm Mekanizması Tebli i'nin ("Tebli ") 8. maddesi uyarınca 08.02.2024 tarihinde ikayet edilene uyu mazlık ile ilgili bilgilendirme yapılmı tır. ikayet edilen Tebli 'in 9. maddesi uyarınca 10.02.2024 tarihinde ba vuruya cevap vermi tir.

Merkez, Tebli 'in 11. maddesi uyarınca 12.02.2024 tarihinde Doç. Dr. Talat Kaya'yı tek hakem olarak belirlemi ve hakeme bildirimde bulunmu tur. Hakem, İnternet Alan Adları Yönetmeli i ("Yönetmelik") m. 26/2 uyarınca 12.02.2024 tarihinde ba ımsızlık ve tarafsızlık beyanında bulunmu ve çalı maya ba lamı tır.

#### 4. Olaylar

ikâyetçi'nin 30.06.2022 tarihinden itibaren \*\*\*\*\* Odasına kayıtlı "\*\*\*\*\*" isimli bir i letmesi bulunmaktadır. Uyu mazlı a konu alan adı <espresso.com.tr> 16.08.2023 tarihinde ikâyet edilen \*\*\*\*\* adına tahsis edilmi tir.

## 5. Tarafların İddia ve Cevapları

### 5.1. İkiyetçinin Talep ve İddiaları:

ikiyetçi firmasını 01.06.2022 tarihinde "\*\*\*\*\*" unvanı ile kurdu unu, 30.06.2022 tarihinde \*\*\*\*\* odasına "\*\*\*\*\*" unvanı ile kayıt ettirdi ini, bu unvan ve kayıt ile aktif ticari faaliyetine devam etti ini ifade etmi tir. İkiyetçi devamla <espresso.com.tr> alan adının ilk sahibinin \*\*\*\*\* oldu unu, bu ki inin 2016 yılında dönemin nic.tr kurallarını kar ılayarak siteyi faaliyete aldı nı, sonrasında ise kendi adına ticaretten vazgeçmeyi dü üdü ü için \*\*\*\*\* tarihinde ilgili siteyi metunic.com.tr internet sitesi üzerinden yönetici olarak İkiyetçiyi tanımlayarak sildi ini açıkladı tir. İkiyetçi evveliyatını bildi i söz konusu alan adını \*\*\*\*\* olan bir ba kası üzerinden haksız olarak kullanmaktansa; kanun usul ve esaslara sadık kalarak ve resmi olarak tekrar kendisi üzerine yeniden kayıt ettirmek için trabis.gov.tr üzerinden, tahsise sunulaca ı günün ilk saat ve dakikalarında ba vurusunu yaptı nı, ancak bir *backorder* firmasının da aynı anda ba vurusu sebebi ile anlık bir zaman farkı ile kayıt yaptıramadı nı öne sürmü tür. İkiyetçi ilgili alan adının halihazırda whois kayıtlarında yurt dı nda kayıtlı oldu unun görüldü ünü, alan adının isminin ta ıdı ı anlam ve sahip bilgileri ile alakalı olarak Türkiye'de yer alan hiçbir ki i, kamu veya ticari kurulu la ilgisi olmadı nı, ".tr" uzantılı alan adının satı ve devrinin kanunlarımıza göre yasak olmasına ra men alan adına ili kin ilgili siteye eri ldi inde 2500 dolar gibi afaki bir rakam kar ılı nda satı ta oldu unun görüldü ünü ifade ederek uyu mazlık konusu alan adının tarafına devrini talep etmi tir.

### 5.2. İkiyet Edilenin Cevap ve Talebi:

ikiyet edilen tarafından ba vuruya ili kin verilen cevapta, İkiyetçiye ait unvanın "\*\*\*\*\*" oldu u, "espresso" ekinde marka tescilinin bulunmadı ı, kendisine ait alan adının <espresso.com.tr> oldu u, İkiyetçinin hak sahipli inin <\*\*\*\*\*>'ye ili kin olabilece i öne sürülmü tür. İkiyet edilen ayrıca <espresso.com.tr> alan adının daha önce İkiyetçiye ait olmadı nı, domain adı ve firma unvanlarının farklı ki ilere ait oldu unu, kendisinin "ilk gelen alır" kuralı gere ince backorder yaparak domain adını satın aldı nı, alan adını satmak için İkiyetçi de dahil her hangi bir ki i veya kurulu a ula madı nı veya ileti ime geçmedi ini belirterek alan adının devri isteminin reddini talep etmi tir.

## 6. De erlendirme

### 6.1. De erlendirmede Göz Önünde Bulundurulacak Kriterler

İnternet Alan Adları Yönetmeli i'nin 25. maddesi'nin 1. fıkrası uyarınca a a ıdaki ko ulların birlikte gerçekte mesi halinde İkiyetçi tarafından bir alan adının kullanımının durdurulması veya devri

talep edilebilir:

- i) Uyuşmazlık konusu alan adının, sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, i letme adı ya da di er tanıtıcı i aretlerle benzer ya da aynı olması, (benzerlik kriteri)
  - ii) Alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da ba lantısının olmaması (yasal hak veya ba lantı kriteri),
  - iii) Bu alan adının alan adı sahibi tarafından kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması. (kötü niyet kriteri)
- ikayetçi, iddiasını ispat etmekle yükümlüdür.

## 6.2. Benzerlik Kriteri

Yönetmelik Madde 25/(1)/(a) uyarınca, uyuşmazlık konusu alan adının, sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, i letme adı ya da di er tanıtıcı i aretlerle benzer ya da aynı olması gerekmektedir. ikayetçinin ba vurusu ekinde sunmuş oldu u bilgi ve belgelerden ikayetçinin "\*\*\*\*\*" isimli bir i letme adına sahip oldu u anlaşılmıştır. ikayetçi \*\*\*\*\* Odasına kayıtlı bir esnaf olmakla birlikte, tacirler yanında esnaflar da i letme adı alabilmektedirler. Bu bağ lamda ikayet edilen tarafından "espresso" ekinde marka tescilinin bulunmadığı ndan bahisle ikayet edenin talebinin reddi istenmi ise de; Yönetmeli in marka yanında "ticaret unvanı, i letme adı ya da di er tanıtıcı i aretleri" de kapsaması nedeniyle bu talep yerinde görülmemi ş, hakem tarafından benzerlik kriterinin kar ılanıp kar ılanmadığı ı incelemesinin i letme adı üzerinden yapılmasına karar verilmiştir.

Hakem tarafından ikayet konusu edilen <espresso.com.tr> alan adı ile "\*\*\*\*\*" i letme adının benzerli i konusunda bakılması gereken esas meselenin "espresso" ifadesinin ayırt edicili inin tayini oldu u oldu u kanaatine varılmış tır. Zira ikayet edilen tarafından ikayetçinin hak sahipli inin <espresso.com.tr> üzerinde olamayacağı, ancak <\*\*\*\*\*>'ye ili kin olabilece i öne sürülmü ştür. "Espresso" kelimesi Türk Dil Kurumu sözlü ünde "kaynatılarak koyu kıvamlı duruma getirilen sert talyan kahvesi" olarak tanımlanmaktadır. ifadenin arama motorlarından incelenmesi neticesinde de "espresso" nun dünya çapında bilinen bir kahve türü oldu u anlaşılmış tır, bu kahve türüne ili kin pek çok bilgi ve görselin bulundu u görülmü ştür. İnternet kaynakları dı şında bir kahve türü olarak "espresso" ya ili kin kitap, makale, gazete yazısı ve magazin gibi pek çok basılı kayna ın oldu u da belirtilmelidir. Konuyla ilgili olarak ayrıca Hakem tarafından TÜRKPATENT'e ait internet sitesi üzerinden yapılan aramalardan da "espresso" ifadesine ili kin 296 kaydın bulundu u, ifadenin kendisinin tek ba ına marka olarak tescil edilmedi i, buna mukabil yanına fincan ekli gibi bir ekin getirilmesi veya ifadenin önü veya arkasına getirilen ekler yoluyla tescil edildi i görülmü ştür. Bu ara tırmalar çerçevesinde TÜRKPATENT nezdinde ikayet eden tarafından da "\*\*\*\*\*" ifadesine ili kin bir tescil ba vurusunun

bulundu u, ancak bu durumun daha sonra geri çekildi i tespit edilmiştir. Bu halde genel bir kahve türüne özgü ifadenin tek başına ayırt edici olduğunu kabulünün güç olacağı kanaatine varılmıştır. Buna mukabil ayırt edici olmayan "espresso" kelimesinin bir ekil, logo veya bir kelimeyle birleştirildi inde ve bu kombinasyonun tüketici üzerinde ayırt edici bir etki yarattı nda marka, ticaret unvanı veya i letme adı olabilece i de erlendirilmiştir. Bu bağlamda "\*\*\*\*\*" ifadesindeki ayırt edicili in de dünyaca bilinen bir kahve türü olan "espresso" ifadesi ile \*\*\*\*\* anlamına gelen "\*\*\*\*\*" kelimelerinin bir araya getirilmesi suretiyle olu tu u, ancak i letme adındaki "espresso" ifadesinin ayırt edici olmayan tali bir unsur oldu u kanaatine ula ılmıştır.

Bununla birlikte benzerlik kriteri bağlamında yapılacak incelemenin "ticaret unvanı, i letme adı ya da diğer tanıtıcı i aretlerin" asli unsurları yanında tali unsurları bakımından da yapılabilece i mütalaa edilmektedir. Bu bağlamda benzerlik kriteri altında yapılan de erlendirmede uyuşmazlık konusu olan alan adı ile i letme adının tali unsurunu içeren "espresso" ibarelerinin aynı oldu u tespit edilmiş ve ikâyetçinin iddiasına ili kin de erlendirilecek ilk ko ulun sa landı ı kanaatine varılmıştır. Ancak hemen belirtilmelidir ki; benzerli in marka, ticaret unvanı, i letme adı veya diğer tanıtıcı i aretlerin tali unsurları bakımından olması a a ıda yer alan ba lıklar altında yapılacak incelemeler bakımından ikayet edenin ispat yükünü artıracaktır.

### 6.3. Yasal Hak veya Ba lantı Kriteri

Yönetmeli in 25/1 (b) hükmü uyarınca alan adı uyuşmazlıklarında alan adının devri ya da tahsisinin iptali için aranan ikinci kriter, alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da ba lantısının olmamasıdır. ikâyetçi "\*\*\*\*\*" ekinde bir i letme adına sahiptir. i letme adı sahibinin, i letme adını tescil ettirdikten sonra bunu alan adı olarak kullanım da dâhil olmak üzere, kullanım konusunda yasal ve me ru bir menfaatinin olduğunu kabulü gerekir. Bununla birlikte birinci kriter altında yer verilen açıklamada ortaya konuldu u üzere ikayetçinin i letme adı, uyuşmazlık konusu olan alan adı ile yalnızca alan adının tali unsurunu olu turan "espresso" ibaresi bakımından aynıdır. Üstelik bu ibare tüm dünyada bilen bir kahve türüne aittir. Bu halde ikayetçinin tek başına "espresso" ifadesi ile ilgili bu ba lantısının oldukça zayıf oldu u, kullanım konusunda yasal ve me ru menfaatinin kahve ve \*\*\*\*\* ifadelerinin bir araya getirilmesi ile olu an "\*\*\*\*\*" üzerinde oldu u de erlendirilmiştir. Diğer bir anlatımla ikayetçi tarafından "espresso" ifadesine ili kin olarak ilk bakı ta haklı görünen (*prima facie*) yasal hak ve ba lantı iddiası ortaya konulamamıştır. Bu nedenle hakem tarafından adının devri ya da tahsisinin iptali için aranan "alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da ba lantısının olmaması" kriterine ili kin ispat yükünün ikayet eden üzerinde kaldı ı de erlendirilmiştir.

Bu ispat yükünün yerine getirilmesi amacıyla ikayet eden tarafından <espresso.com.tr> alan

adının ilk olarak \*\*\*\*\* adına tahsisli oldu u, \*\*\*\*\* tarihinde ise ilgili alan adının yönetici olarak kendisi tanımlanarak silindi i açıklanmıştır. Bu çerçevede alan adının nic.tr döneminde ikayet eden üzerine kayıtlı olmadığı, yine ikayetçinin bilgisi dahilinde silindi i vurgulanmalıdır. Dolayısıyla alan adı İnternet Alan Adları Yönetmeli i'nde belirtilen sürelerin geçmesi ile birlikte tahsise açık hale gelmiştir. İkayet eden ikinci olarak ilgili uyuşmazlık konusu alan adının whois kayıtlarında yurt dışı nda kayıtlı olduğu unun görüldü ünü, alan adının isminin ta dı ı anlam ve sahip bilgileri ile alakalı olarak Türkiye'de yer alan hiçbir ki i, kamu veya ticari kurulu la ilgisi olmadığını öne sürmü tür. Gerçekten de BTK kayıtlarında site bilgileri ba lı ı altında sitenin IP adres bilgisi olarak "Frankfurt am Main/ Germany" yazılmışı olmakla birlikte, tahsis ettireninin talebi üzerine adı kimlik bilgilerinin gizlendi i anlaşılmaktadır. Buna mukabil uyuşmazlık çözüm mercilerine açık olan alan adı kimlik bilgilerinden uyuşmazlık konusu <espresso.com.tr> alan adının Sivas'ta yerleşik gerçek ki i olan \*\*\*\*\* adına tahsis ettirildi i anlaşılmaktadır. Bu halde ".tr" uzantılı alan adının Türkiye'de yerleşik bir gerçek ki i adına, BTK tarafından yetkilendirilen ve Türkiye'de yerleşik bir kayıtlı bir kayıt kurulu u tarafından tahsis edildi i belirtilmelidir. İkayetçi son olarak ".tr" uzantılı alan adının satı ve devrinin kanunlarımıza göre yasak olmasına rağmen alan adına ilikin ilgili siteye erişildi inde, alan adının 2500 dolar gibi afaki bir rakam karşılığında satı ta olduğu unu öne sürmü tür. Hakem tarafından ilgili siteye girildi inde ise alan adının satılık olduğu bilgisine ulaşmakla birlikte, miktar konusunda bir belirleme yapılamamıştır. Bu iddia bakımından ".tr" uzantılı alan adlarının satı ve devirlerinin Yönetmeli in 13. maddesi uyarınca mümkün olduğu, buna mukabil Geçici 2. madde uyarınca Trabis'in faaliyete girdi i tarihten itibaren üç yıl süre boyunca alan adlarının satılamayacağı nın altı çizilmelidir. Ancak geçi dönemi içerisinde herhangi bir satı n olup olmadığı nın denetlenmesinin hakemlerin yetkisi altında olmadığı nın, bu hususun ancak yasal hak ve ba lantı kriterinin ispatı sonrasında kötü niyet kriteri ba lamında incelemeye konu olabileceğinin vurgulanması gerekir.

Yukarıda yer verilen hususlar temelinde ikayetçinin "espresso" ifadesi konusunda ilk bakışta haklı görünecek (*prima facie*) bir yasal hak ve ba lantı iddiasını ortaya koyamadığı, yine alan adlarının tahsisi bakımından geçerli olan "ilk gelen ilk alır" ilkesinden sapılmasını gerektirecek şekilde ikayet edilenin yasal hak ve ba lantısının bulunmadığı iddiasını da ispatlayamadığı kanaatine ulaşılmıştır.

#### 6.4. Kötü Niyet Kriteri

Kötü niyet kriteri ba lamında ikayetçi alan adının 2500 dolar gibi afaki bir rakam karşılığında satı a sunuldu u öne sürülmü tür. İkayet edilen ise alan adını satmak için ikayetçi de dahil herhangi bir ki i veya kurulu la ulaşamadığını veya ileti me geçmediğini dile getirmiştir. Tarafların iddia ve savunmaları ve hakem tarafından re'sen yapılan ara tırmalardan ikayet edilenin alan adını satmak için

ikâyetçi ile doğrudan iletişime geçmediği, ancak alan adına ait <espresso.com.tr> internet sitesine girildiğinde alan adının bir meblağ zikredilmeksizin satışa olduğu bilgisi edinilmiştir. Tebliğin 19. maddesinde ise "a) ikâyet konusu AA'nın, ticaret veya hizmet markası, ticaret unvanı, işletme adı veya kişi adı ya da diğer tanıtıcı işaretin sahibi olan ikâyetçiye veya ikâyetçinin ticari olarak rekabette bulunduğu tarafa, bu AA'nın belgelenmiş tahsis masraflarını ve yatırım maliyetini aynan miktardaki bir meblağ karlı olarak satma veya devretme amacıyla tahsis ettirilmiş olması," bir kötü niyet hali olarak sayılmıştır.

Bununla birlikte ikâyetçi tarafından dile getirilen iddianın Tebliğin ilgili hükmü çerçevesinde değerlendirilmesi için öncelikle ikâyetçinin sahip olduğu marka, ticaret unvanı, işletme adı veya diğer tanıtıcı işaretler nedeniyle uyuşmazlık konusu alan adı bakımından ilk bakışta haklı görülebilecek bir iddia ortaya koyması, sonrasında ise bu alan adı üzerinde ikâyet edilenin yasal bir hakkı ya da bakiyetinin bulunmadığını ispat etmesi gerekmektedir. Bu bağlamda bir önceki kriter olan yasal hak veya bakiyet kriteri bağlamında yukarıda yapılan tespit sonrasında kötü niyet kriteri açısından bir incelemenin zaruri olmadığı, zira alan adı iptal ve devir talepleri bakımından her üç kriterin (benzerlik, yasal hak veya bakiyet ve kötü niyet) bir arada bulunması gerektiği de değerlendirilmektedir.

## 7. Karar

Yukarıda açıklanan hususlar ve taraflarca sunulan bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuat, içtihat ve yargı kararı kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda, Yönetmelik madde 25/(1)'de sayılan şartların bir arada gerçekleşmediği kanaatine varılmış olup, Yönetmelik madde 27 uyarınca ikâyetçinin talebinin REDD NE karar verilmiştir. 24.02.2024

Doç. Dr. Talat Kaya

**Hakem**

(e-imzalıdır)